

**NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ
MUZEUM A KNIHOVNA
J. A. KOMENSKÉHO**

ROZBOR HOSPODAŘENÍ

**Národního pedagogického muzea a knihovny
J. A. Komenského
za rok 2022**

Název organizace: Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského (NPMK)

Adresa: Valdštejnská 161/20, Praha 1 – Malá Strana

IČ: 61 38 71 69

Ředitel: PhDr. Markéta Pánková

Ekonom: Ing. Michaela Tatýrková

Hlavní účetní: Ing. Renáta Cmolová

-

Hlavní činnost NPMK:

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského (NPMK)¹ je státní příspěvkovou organizací přímo řízenou Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Tato organizace se člení na *Pedagogické muzeum J. A. Komenského* a veřejnou *Pedagogickou knihovnu J. A. Komenského*.

NPMK je vědeckou paměťovou institucí, která se na centrální úrovni zabývá dějinami českého školství, pedagogiky, učitelstva a vzdělanosti v návaznosti na život, dílo a odkaz J. A. Komenského; věnuje se rovněž dokumentaci těchto oborů. Jeho součástí je rovněž veřejná Pedagogická knihovna J. A. Komenského, která na centrální úrovni nabízí knihovnické služby z oboru pedagogiky a příslušných společenských vědních oborů vědeckým pracovníkům, učitelům, studentům a žákům. NPMK je v seznamu výzkumných organizací.

Národní pedagogické muzeum J. A. Komenského (NPMK)

Muzejní sbírka NPMK je vedena v Centrální evidenci sbírek Ministerstva kultury. Sbírkový fond tvoří šest podsbírek - podsírka Knihy (fond je specializovaný na vývoj českého školství), podsírka Písemnosti a tisky (dokumenty a pozůstalosti osobností, dokumenty různých typů a druhů škol apod.), podsírka Historická podsírka (fondy školních obrazů, grafiky, umělecká sbírka, umělecké tisky), podsírka Mapy, podsírka Školní pomůcky a inventář (včetně lavic, tělocvičného nářadí ap.) a podsírka Fotografie. Součástí NPMK je i *Archiv Přemysla Pittra a Olgy Fierzové* (česká a švýcarská část, *Kartotéka dětí*). Muzeum se ve své odborné činnosti řídí *Zákonem č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy* a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon č. 122/2000 Sb.) a dalšími předpisy Ministerstva kultury (zejména vyhláškou č. 96/2013 Sb., kterou se mění vyhláška č. 275/2000 Sb., kterou se provádí zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů ze dne 12. dubna 2013 a souvisejícími metodickými pokyny).

Pedagogická knihovna J. A. Komenského (PK)

Podle zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), je PK jedinou veřejnou specializovanou pedagogickou knihovnou v ČR. Knihovna spravuje přes 500 tis. svazků, poskytuje knihovnické a informační služby právnickým a fyzickým osobám, především z oblasti pedagogiky, školství, výchovy, výzkumu, vzdělávání a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Současně plní funkce veřejně přístupné vědecké knihovny, která vytváří a spravuje státem finančně podporovaný fond domácí a zahraniční literatury, informačních pramenů a zdrojů z oblasti výchovy, vzdělávání, školství a příbuzných společenských věd. Knihovna je zapsána v evidenci knihoven MK ČR pod č. 3226/2002.

NPMK je členem Asociace muzeí a galerií ČR (AMG); Svazu knihovníků a informačních pracovníků (SKIP); Sdružení knihoven ČR (SDRUK), Mezinárodní rady muzeí – International Council of Museums (ICOM).

---

¹ PMJAK bylo státním resortním muzeem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy od r. 1991.

Organizační struktura NPMK:

Odbor historicko-pedagogický (Pedagogické muzeum J. A. Komenského):

- Oddělení dějin školství
- Oddělení výzkumu a prezentace odkazu Přemysla Pittra
- Oddělení restaurátorské

Odbor Pedagogické knihovny J. A. Komenského (PK):

- Oddělení služby čtenářům
- Oddělení akvizice a zpracování fondů
- Oddělení bibliografie

Odbor ekonomický a správní:

- Oddělení ekonomické
- Oddělení správní a práce s veřejností
- Oddělení IT

Ředitelka přímo řídí:

- Oddělení koncepční, edukační a PR (styk s veřejností)
- personalistku
- asistentku ředitelky

Tabulka č. 2, 2.1 - SUMÁŘ

Náklady

Celková částka nákladů **46 612 557,80 Kč** zahrnuje:

1. Platy, OON, odvody, náhrady mzdy, FKSP v celkové výši **32 751 527,00 Kč**; **Zůstatek fondu odměn k 31. 12. 2022 činí 0,34 Kč**. Mzdové prostředky v kmenové činnosti byly zcela vyčerpány.

- Platy	23 025 175,00 Kč
- OON	1 071 925,00 Kč
- Náhrady mzdy	322 635,00 Kč
- Zákonné odvody z mezd	7 873 872,00 Kč
- Příděl do FKSP	466 956,00 Kč

Limit počtu zaměstnanců:

Kmenová činnost: 48,24

Projekty: 1,80

Celkem: 50,04

Průměrný plat: 38.622,00 Kč

2. Ostatní náklady 13 851 994,80 Kč tvoří:	
- Odpisy majetku	2 593 066,76 Kč
- Akvizice knih a časopisů (vč. zahraničních) pro PK	556 152,21 Kč
- Nájemné a služby za depozitář v Počernicích	742 138,02 Kč
- Energie (elektřina, plyn, vodné a stočné) ²	2 025 054,21 Kč
- Služby (telefony vč. mobilních, internet, poštovní, reklama, inzerce, právník, grafik, pravidelné aktualizace účetního, mzdového, spisového software, odvoz odpadu, úklid) ³	3 975 548,13 Kč

² Nezahrnuje náklady na energie za depozitář v Horních Počernicích.

³ Nezahrnuje nájemné za depozitář.

- Spotřeba materiálu (kancelářské potřeby, tonery do tiskáren, aj.) ⁴	556 012,26 Kč
- Náklady na prodané zboží	202 404,36 Kč
- Náklady na opravy udržování (majetku, vozidel, budov)	693 639,75 Kč
- Cestovné (tuzemské i zahraniční pracovní cesty)	167 833,08 Kč
- Náklady na reprezentaci ⁵	1 117 132,53 Kč
- Náklady na dlouhodobý drobný hmotný majetek (majetek s pořizovací cenou od 3 000 Kč do 40 000 Kč)	254 536,02 Kč
- Kurzové ztráty	3 672,76 Kč
- Dálniční poplatky, kolky	155 950,00 Kč
- Pokuty a penále	1 200,00 Kč
- Pojištění (majetek, vozidla)	146 016,00 Kč
- Ostatní finanční náklady	0,88 Kč
- Sociální pojištění	94 195,00 Kč
- Zákonné sociální náklady (školení zaměstnanců, lékařské prohlídky, ochranné prostředky a pomůcky, antigenní testy, stravenky)	569 297,83 Kč
- Změna stavu zásob vlastní výroby	- 1 855,00 Kč

Výnosy

Celková částka výnosů **47 460 876,20 Kč** zahrnuje:

1. Tržby 919 317,48 Kč:	
- Vstupné	255 660,00 Kč
- Čtenářské poplatky	151 389,00 Kč
- Rešerše	33 950,00 Kč
- Další služby návštěvníkům a čtenářům (poplatky za semináře, zápůjčky aj.)	143 751,60 Kč
- Výnosy z pronájmu	78 500,00 Kč
- Výnosy z prodaného zboží	249 601,88 Kč
- Výnosy z prodeje vlastních výrobků	6 465,00 Kč
2. Ostatní finanční výnosy 36 914,12 Kč:	
- Kurzové rozdíly	334,12 Kč
- Mimořádné finanční výnosy	3 980,00 Kč
- Bezúplatné nabytí (MSMT – testy COVID)	32 600,00 Kč
3. Fondy 1 082 427,60 Kč:	
- Rezervní fond	249 611,00 Kč
- Fond reprodukce majetku	832 816,00 Kč
- Fond odměn	0,00 Kč
4. Příspěvek na provoz od zřizovatele 45 422 217,00 Kč	
- Příspěvek na provoz	45 422 217,00 Kč

⁴ Položka nezahrnuje náklady za akvizici knih a časopisů pro PK.

⁵ Položka zahrnuje náklady na občerstvení, a dále publikace a jiné materiály použité na propagaci NPMK.

1. Schválený rozpočet:			
Č. j. MSMT – 7744/2022-4	ze dne:28. 4. 2022		41 048 404,00 Kč
Kmenová činnost			40 723 173,00 Kč
Mezinárodní konference			310 000,00 Kč
Příspěvek ICOM			15 231,00 Kč
2. Úprava rozpočtu:			
Č. j.: MSMT – 17217/2022-1	ze dne: 23.6.2022		2 409 434,00 Kč
- v tom:			
Rezortní projekty: 1. etapa			
Záchrana starých tisků		75% ze 180 000 Kč	135 000,00 Kč
Výzkum o historii školních budov		75% ze 205 000 Kč	153 750,00 Kč
Retrokonverze fondu PK 2321		75%ze 585 594 Kč	439 196,00 Kč
Zpřístupnění archivu P. Pittra		75% ze 676 984 Kč	507 738,00 Kč
Účelové úkoly:			
Publikace Zoologie část D			100 000,00 Kč
Digitalizace knihovního fondu		75% ze 335 000 Kč	251 250,00 Kč
Připojení k CzechElib			230 000,00 Kč
Digitalizace školních filmů			70 000,00 Kč
Ukončení oslav JAK		75% ze 100 000 Kč	75 000,00 Kč
E muzeum		75% ze 110 000 Kč	82 500,00 Kč
Pravěk k tabuli			265 000,00 Kč
Historia scholastica - mezinárodní časopis			-
Publikace CZ PRESS			100 000,00 Kč
3. Úprava rozpočtu:			
Č. j.: MSMT - 17217/2022-2	ze dne: 12. 7. 2022		590 000,00 Kč
- v tom:			
Pravěk k tabuli			590 000,00 Kč
4. Úprava rozpočtu:			
Č. j.: MSMT - 17217/2022-3	ze dne: 3. 8. 2022		-
- v tom:			
Změna zapojení RF			-
5. Úprava rozpočtu:			
Č. j.: MSMT - 17217/2022-4	ze dne: 12. 10. 2022		548 144,00 Kč
- v tom:			
Rezortní projekty: 1. etapa			
Záchrana starých tisků		25% ze 180 000 Kč	45 000,00 Kč
Výzkum o historii školních budov		25% ze 205 000 Kč	51 250,00 Kč
Retrokonverze fondu PK 2321		25%ze 585 594 Kč	146 398,00 Kč
Zpřístupnění archivu P. Pittra		25% ze 676 984 Kč	169 246,00 Kč
Ukončení oslav JAK		25% ze 100 000 Kč	25 000,00 Kč
Digitalizace knihovního fondu PK		25% ze 335 000 Kč	83 750,00 Kč
E muzeum		25% ze 110 000 Kč	27 500,00 Kč
6. Úprava rozpočtu:			
Č. j.: MSMT - 17217/2022-6	ze dne: 16. 11. 2022		11 000,00 Kč
- v tom:			
Publikace pro MŠMT			11 000,00 Kč
7. Úprava rozpočtu:			
Č. j.: MSMT - 17217/2022-10	ze dne: 16. 12. 2022		815 235,00 Kč
- v tom:			
Navýšení tarifů			815 235,00 Kč

Tabulka 2.1.1 Kmenová činnost

V roce 2022 NPMK plnilo úkoly v hlavních oblastech kmenové činnosti, zejména v péči o sbírky a knižní fond. Činnost NPMK v roce 2022 navázala v celé škále aktivit na období předcházející pandemii nemoci covid-19, a to zejména v oblasti mezinárodní spolupráce, prezentační (výstavy, edukační programy apod.) i odborně vědecké (pořádání prezenčních vědeckých konferencí, přednášek apod.).

V roce 2022 NPMK plnilo zejména tyto prioritní úkoly:

- zajistilo úspěšné pokračování Národních oslav J. A. Komenského 2020–2022, které byly 15. 11. 2022 završeny slavnostním koncertem a vyhodnocením 3 let náročné odborné kmenologické činnosti (viz speciální web comenius350.cz). Ředitelka NPMK byla jmenována ministrem školství, mládeže a tělovýchovy koordinátorkou odborné pracovní skupiny pro zajištění příprav a realizaci oslav 350. výročí úmrtí J. A. Komenského (2020) a 430. výročí jeho narození (2022);
- zahájilo výstavu *Pravěk, k tabuli! Jak si pračlověk cestu do škol našel*
- ve spolupráci s dalšími institucemi zajistilo při příležitosti oslav 430. výročí narození Komenského, 140. výročí rozdělení Karlo-Ferdinandovy v Praze a 130. výročí založení Pedagogického muzea Komenského **úspěšný průběh mezinárodní konference *Pedagogizace v utváření osobní/kolektivní identity a v procesech profesionalizace – role vzdělávání, pedagogiky, osvěty a sociálně pedagogické péče***;
- ve dnech 24. a 25. 11. 2022 byl uspořádán pro učitele a odbornou veřejnost mezioborový seminář *Učitelé a archeologie*;
- odborná oddělení NPMK plnila úkoly vyplývající ze čtyř resortních projektů:
  1. projekt Záchrana starých tisků a historických školních dokumentů a zařízení, včetně školních pomůcek;
  2. projekt Retrokonverze lístkového katalogu hlavního fondu Pedagogické knihovny,
  3. projekt Zpřístupnění Archivu P. Pittra a O. Fierzové v souladu se současnými evropskými trendy sdílení dat v prostředí internetu,
  4. projekt Historie školních budov;
- podílelo se na projektu Digitální knihovna PK v rámci programu VISK7 – Kramerius;
- pokračovala realizace plánů inventarizace sbírkových předmětů 2020 - 2030.

Péče o sbírky:

V souvislosti s péčí o sbírky evidovalo NPMK 648 přírůstků (tj. 917 kusů) získaných nákupem, dary a evidováním nezpracovaných fondů. Inventarizace se v roce 2022 řídila dle vypracovaného *Plánu inventarizace sbírky NPMK na období 2020-2030*. Celkově bylo inventarizováno 9 402 inventárních čísel. V souladu s platnou zřizovací listinou a v návaznosti na Plán činnosti na roce 2022 poskytovali správci všech podsbírek oddělení muzea služby badatelům (celkem 10 badatelů během 17 návštěv). Dále odborní pracovníci odpovídali na badatelské dotazy (celkem 24 dotazů, např. na školství volyňských Čechů, výroční zprávy pražských reálných gymnázií, hudební slabikáře, výukové filmy o včelařství, na vývoj a využívání pomůcek v zeměpise, na příbuzné dětí z koncentračních táborů /v rámci Archivu P. Pittra a O. Fierzové/ apod.). Jednorázové reprodukční právo na využití sbírkových předmětů bylo poskytnuto 9 subjektům (např. Nakladatelství Academia, Liga lesní moudrosti atd.), smlouvy o výpůjčce byly sjednány s 1 institucí (Galerie moderního umění v Hradci Králové) se 3 institucemi jsou uzavřeny dlouhodobé zápůjčky (např. MŠMT, Středočeské muzeum v Rožtokách u Prahy). Dále bylo pro výstavní a publikační účely poskytnuto jednorázové právo pro využití 31 reprodukcí snímků sbírkových předmětů, 13 subjektům bylo umožněno reprodukování nesbírkových předmětů. V rámci ochrany sbírky bylo restaurováno a konzervováno (vyčištěno a vyspraveno) 86 předmětů ze sbírek muzea a 15 knižních vazeb (10 restaurováno a 5 konzervováno) ze sbírek knihovny. Restaurátorská dílna se dále aktivně podílela na vzniku výstavy *Pravěk, k tabuli!*, vytvořením repliky pravěké jeskyně.

Vzdělávací programy v muzeu:

- Pojď sem, dítě (o J. A. Komenském), celkem realizováno: 34 programů pro 712 žáků;

- Z babiččiny a maminy aktovky, celkem realizováno: 11 programů pro 196 žáků;
- Ve škole české královny Marie Terezie, celkem realizováno: 14 programů pro 261 žáků;
- Škola a válka, celkem realizováno: 6 programů pro 45 žáků;
- Malý písař, celkem realizováno: 9 programů pro 143 žáků
- Za tajemstvím písma a papíru: 7 programů pro 96 žáků

Celkem bylo realizováno: 181 programů pro 3528 žáků.

Přehled návštěvnosti muzea:

Návštěvníci v muzeu (včetně účastníků vzdělávacích programů)	Počet návštěvníků výstav NPMK zapůjčených jiným institucím	Celkem návštěvníků	Vzdělávací programy a přednášky (vč. samostatné práce s pracovními sešity ve stálé expozici)		Akce pro veřejnost pořádané muzeem (kulturně vzdělávací akce, vernisáže, konference, Den učitelů, Den muzeí apod.)	
			počet programů	počet osob	počet akcí	počet osob
5847 z toho 112 zdarma	89 988	95 835	181	3528	13	958

Inventarizace sbírek:

Inventarizace se v roce 2022 řídila dle vypracovaného Plánu inventarizace sbírky NPMK na období 2020-2030 (č.j. NPMK-144/2020).

Název podsbírk	Počet zinventarizovaných čísel	Poznámka
Písemnosti a tisky	4 326	plán inventarizace splněn
Knihy - fond Zeměpis a Dějepis	1 221	
Historická podsbírk	2 080	
Mapy a Školní pomůcky a inventář	298	
Celkem	7 925	tzn. 9 377 sbírkových předmětů za rok 2022

Pedagogická knihovna

Podle zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), je PK veřejnou specializovanou pedagogickou knihovnou v působnosti MŠMT. Knihovna spravuje přes 520 tis. svazků, poskytuje knihovnické a informační služby právnickým a fyzickým osobám, především z oblasti pedagogiky, školství, výchovy, výzkumu, vzdělávání a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Současně plní funkce veřejně přístupné vědecké knihovny, která vytváří a spravuje státem finančně podporovaný fond domácí a zahraniční literatury, informačních pramenů a zdrojů z oblasti výchovy, vzdělávání, školství a příbuzných společenských věd. Knihovna je zapsána v evidenci knihoven MK ČR pod č. 3226/2002.

Statistické výsledky činnosti za rok 2022

VÝPŮJČNÍ A REŠERŠNÍ SLUŽBY	
počet registrovaných uživatelů	2951
počet návštěv knihovny	13 491
počet návštěv on-line katalogu	171207
výpůjčky knih a časopisů tištěných	64 598
výpůjčky knih a časopisů elektronických	1241
počet rešerší	83

Činnost PK byla v roce 2022 ještě do určité míry ovlivněna dozvuky pandemie covidu-19 z předchozích let (zejména v roce 2021 uzavření knihovny a nabídnutí pouze online služeb pro uživatele). V roce 2022 se nicméně podařilo úspěšně znovuotevřít knihovnu pro širokou veřejnost a rozšířit naše aktivity vyžadující osobní přítomnost našich současných i budoucích uživatelů. Statisticky se činnost PK v roce 2022 oproti předcházejícím rokům zlepšila a návštěvnost a výpůjčky PK se **zvýšily o 24 000** oproti roku 2021.

PK se podařilo oslovit a i nadále přivádět do knihovny stálé i nově registrované uživatele, pravděpodobně i díky nově poskytovaným a vylepšeným službám a novinkám (např. ankety na webu katalogu Portaro, dotazníkové boxy „Chci, aby v knihovně“, různé tematické kvízy pro uživatele, semináře pro učitele i rodiče Čtení pro rodiče s dětmi, Dobré knihy dětem, dotazníkové šetření zaměřené na zjišťování informačních potřeb našich uživatelů, edukačně-vzdělávací programy a exkurze pro školní třídy, rozcestník informačních zdrojů pro rodiče a děti z Ukrajiny). Počet návštěv knihovny oproti roku 2021 se **zvedl o 4 500 návštěv**.

ZPRACOVÁNÍ FONDU, OCHRANA A REVIZE	
počet zpracovaných přírůstků knih	2111
počet zpracovaných článků z časopisů	1 351
počet záznamů zaslaných do Souborného katalogu ČR	6370
revidováno svazků	25 354

Ve výsledcích oddělení zpracování fondu a bibliografie ve všech ukazatelích docílila knihovna nárůst, velmi výrazně například v tvorbě záznamů sdílených do Souborného katalogu knihovny ČR, kde došlo k nárůstu o více než 1400 záznamů.

V roce 2022 v souvislosti revizí a ochranou knihovního fondu pokračovaly práce na revizi fondu knihovny v depozitu ve Lhotě u Dolních Břežan. V rámci plnění plánu revize na rok 2022 bylo revidováno 25 354 svazků, nižší počet revidovaných jednotek oproti minulým rokům je zapříčiněn faktem, že se v roce 2022 začal revidovat fond, který není uložen v budově knihovny.

Vzdělávací aktivity a metodická pomoc školním knihovnám

V roce 2022 byla poskytnuta v různém rozsahu metodická pomoc Centra pro školní knihovny PK celkem 20 subjektům (knihovnám základních a středních škol) v různém rozsahu. Metodická návštěva ve školní knihovně a následný rozbor situace a návrh řešení problému se uskutečnila 5x v ZŠ Dlouhý Lán v Praze, ZŠ v Rybníčkách v Praze, v ZŠ Hostivice, SPŠ Františka Křížika v Praze, SPŠ U Krbu v Praze Malešicích. Telefonických konzultací proběhlo 7, mailových dotazů bylo zodpovězeno 12.

V roce 2022 se zájem o realizaci pořadů pro školy i odbornou veřejnost vrátil na hodnoty před lety 2020 a 2021, které byly negativně ovlivněny nařízením v souvislosti s pandemickou situací. Celkem bylo realizováno prezenčně 68 programů pro 135 účastníků a on-line 11 webinářů pro 851 účastníků.

Přehled návštěvnosti vzdělávacích pořadů PK v roce 2022

	počet programů	počet osob	z toho online
lekce pro školy	42	879	0
programy pro odbornou veřejnost	37	1196	851
celkem za rok	79	2075	851

Celkem bylo v NPMK realizováno **79 aktivit** pro celkem **2075 uživatelů**.

Tabulka č. 2.1.2 Rezortní projekty

1. Retrokonverze fondu PK

Knihovna v roce 2022 pokračovala v naplňování prací vyplývajících z řešení resortního projektu MŠMT (RETROKONVERZE 2321), a to ve formě zpracování záznamů hlavního fondu PK. Současně probíhalo zpracování fondu Sukovy studijní knihovny pro a mládež. Maximální zpřístupnění fondu uživatelům prostřednictvím on-line katalogu na webu PK patří mezi hlavní cíle retrokonverze, kterou knihovna zahájila již v roce 2010. Činnost retrokonverze probíhá v součinnosti s procesem digitalizace fondu. Dále byl fond do projektu retrokatalogizace zařazován v součinnosti s probíhající revizí fondu učebnic a hlavního fondu signatur V a III, hudebnic a grafických dokumentů Řešení se účastnila vedle externistů i část odborných pracovníků knihovny.

V rámci řešení projektu se v roce 2022 uskutečnily tyto činnosti:

- analýza nebo tvorba nového záznamu titulu, práce se záznamy monografií, identifikace titulu, přiřazení čísla České národní bibliografie;
- objednávání exemplářů z depozitáře, očištění a drobné opravy, případně provizorní obal svazku a zápis do seznamu k příští vazbě;
- analýzy exemplářů – název, autor, rok vydání, počet stran (při absenci obálek – dohledávání v jiných knihovnách, tištěných bibliografiích);
- zakládání exemplářů a/nebo kontrola a oprava stávajícího, optimalizace signatury, olepování čárovými kódy, označování exemplářů štítky;
- revize titulového záznamu.

Retro SUK	2 734
Retro HF	4 120
z toho: fond historických učebnic	456
fond grafika	139
fond hudebniny	201
revize - sign. V	1 025
revize - sign. III	630
dotisky	549
ostatní	1 712
Celkem retro	7 446

V roce 2022 se podařilo zpracovat v rámci retrokatalogizace **7 446 dokumentů**, což znamená oproti předchozímu roku nárůst o **2 446** titulů. Oproti roku 2021 je počet zpracovaných dokumentů **vyšší o 50%**.

Přidělené finanční prostředky	585 594,00 Kč
Vyčerpáno	448 276,68 Kč
Zůstatek	137 317,32 Kč
z toho:	
Mzdové prostředky	137 215,00 Kč
OBV	102,32 Kč

Důvod nedočerpání finančních prostředků:

Při kalkulaci potřebných prostředků na pokrytí platových nákladů a souvisejících odvodů na rok 2022 bylo počítáno s tím, že bude zaměstnán pracovník ve vyšším platovém stupni dané platové třídy. Nakonec tuto činnost vykonávali zaměstnanci v prvním platovém stupni (bez započitatelné praxe), takže finanční prostředky na platy nebyly vyčerpány dle původní kalkulace.

Vzniklá rezerva byla částečně použita na krytí chybějících finančních prostředků v jiném projektu (jak bylo během roku avizováno) – Zpřístupnění archivu PP a OF.

2. Zpřístupnění archivu Přemysla Pittra a O. Fierzové v souladu se současnými evropskými trendy sdílení dat v prostředí internetu

Cílem projektu je výrazně zvýšit dostupnost Archivu Přemysla Pittra a Olgy Fierzové jako mimořádného historického zdroje dokumentů o dějinných událostech 20. století pro badatele i širokou veřejnost na webových stránkách NPMK, a to nejen pro badatele a studenty z ČR, ale prakticky z celého světa.

Projekt je realizován od roku 2013. Cíl daný pro rok 2022 se dařilo i nadále úspěšně naplňovat. V praxi se i nadále prokazuje benefit digitalizace archiválií, které jsou sdíleny i s badateli ze zahraničí. Stále se rozvíjí nabídka zajímavých témat kvalifikačních prací pro vysokoškolské a středoškolské studenty s možností čerpat v Archivu Přemysla Pittra (APP) podklady i on-line. Přispívá k obohacení webových stránek pitter.eu.

Digitalizované materiály jsou i nadále využívány nejen badatelsky při zpracování studentských kvalifikačních prací a dalších odborných textů, ale i pro filmové dokumenty a stříhové pořady. Dokumentární film „*Děti Přemysla Pittra*“ obdržel na mezinárodním festivalu muzejních filmů *FAIMP and AVICOM* v srpnu roku 2022 v Praze stříbrnou medaili za muzejní film s významným humanitárním poselstvím.

Digitalizované archivní materiály mají velký potenciál pro podporu vzdělávání o dějinách 20. století a pro výchovu k humanismu a k odmítání antisemitismu na všech stupních škol, lze je využívat ve vzdělávání o holocaustu a době po holocaustu i v segmentu *displaced persons*.

Do konce roku 2022 bylo založeno v databázi APP celkově **9041 záznamů** (Kartotéka dětí 6957 + APP 2084).

Přidělené finanční prostředky	676 984,00 Kč
Vyčerpáno	694 676,00 Kč
Překročení (mzdové prostředky)	- 17 692,00 Kč

Zdůvodnění překročení finančních prostředků:

Organizace již dříve avizovala nutnost navýšení prostředků na platy v tomto projektu z důvodu platového postupu zaměstnance, limit byl však ponechán v původní výši. Zároveň se v roce 2022 zvýšily platové tarify, takže i tato skutečnost částečně přispěla k přečerpání finančních prostředků na platy o 13.832Kč a s tím souvisejících odvodů.

Chybějící částka byla pokryta z prostředků na projekt Retrokonverze fondu PK, kde naopak finanční prostředky vyčerpány nebyly.

3. Záchrana starých tisků a historických školních dokumentů a zařízení, včetně školních pomůcek

Finanční prostředky byly využity na nákup materiálu pro lepší uložení archivního materiálu a starých tisků (nekyselé obaly, na míru vyrobené krabice na staré tisky apod.) a na digitalizaci školních filmů (na digitalizaci byly použity i prostředky ze samostatného projektu Digitalizace).

Přidělené finanční prostředky byly čerpány ve výši 100 %	180 000,00 Kč
Ze zbývajících účelových OBV prostředků rezortních projektů čerpáno	297,24 Kč
Z rezervního fondu bylo čerpáno	716,42 Kč
Celkové náklady projektu v roce 2022	181 013,66 Kč

4. Výzkum o historii školních budov

Práci na projektu v roce 2022 je možné rozdělit do dvou hlavních oblastí – za prvé výzkumy prováděné odbornými pracovníky muzea, za druhé rozšiřování *Mapy školních budov* realizované externími spolupracovníky.

Výzkum prováděný odbornými pracovníky muzea se v roce 2022 zaměřil na dokončení dokumentace budov českých škol provozovaných Školským spolkem Komenský ve Vídni. Na základě archivních materiálů nalezených v archivu spolku byly identifikovány budovy vystavěné spolkem od konce 19. století do začátku druhé světové války a provedena fotografická dokumentace současné podoby budov.

Terénní výzkum budov československých škol na území bývalé Podkarpatské Rusi nemohl být uskutečněn kvůli válečnému konfliktu na Ukrajině (nemožnost vyjet na Ukrajinu), práce se proto omezila na zpracovávání dříve získaných archivních materiálů.

Část prostředků OBV byla vynaložena na zahraniční cestu (Berlín) spojenou se získáním nové německy a anglicky psané literatury k problematice školních budov (Bibliothek für Bildungsgeschichtliche Forschung v Berlíně – největší knihovna v německojazyčné oblasti zaměřená na problematiku historicko-pedagogického výzkumu).

Druhá část výzkumu spočívá v systematickém mapování školních budov na vybraném území: teoretickým cílem je zmapovat všechny školní budovy na území ČR, to ale není reálné vzhledem k omezené finanční a personální kapacitě. Mapování proto má podobu výběrových sond, kdy jsou systematicky mapována území velikosti jednoho až dvou okresů. Již čtvrtým rokem jsou mapovány oblasti zejména v jižních Čechách (okresy České Budějovice, Třeboň, Písek), v předchozích letech byla provedena sonda v severních Čechách (okresy Česká Lípa a Liberec). Na mapování se podíleli kvalifikovaní spolupracovníci (historici / archiváři), kteří se dlouhodobě věnují regionální historii daného území – za vytváření příspěvků na Mapu školních budov jsou honorováni.

Přidělené finanční prostředky	205 000,00 Kč
Celkové náklady projektu v roce 2021	204 773,08 Kč
Nedočerpané prostředky	226,93 Kč
z toho:	
Mzdové prostředky	50,00 Kč
OBV	176,92 Kč

Rezortní projekty - skutečnost	Běžné výdaje celkem	v tom						Výnosy (RF)	Počet zaměstnanců	v Kč
		Mzdové prostředky	v tom		Odvody	FKSP	OBV			
			Platy	OON						
Retrokonverze fondu PK	448 276,68	335 920,00	235 940,00	99 980,00	79 740,00	4 719,00	27 897,68	0,79		
Zpřístupnění archivu PP	694 676,00	548 428,00	408 518,00	139 910,00	138 077,00	8 171,00	0,00	1,00		
Záchrana starých tisků	181 013,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	180 297,24		716,42	
Historie školních budov	204 773,08	114 950,00		114 950,00			89 823,08			
Celkem	1 528 739,42	999 298,00	644 458,00	354 840,00	217 817,00	12 890,00	298 018,00	1,79	716,42	

Tabulka č. 2.1.3 Publikace **Vzácné školní obrazy Zoologie D**

Publikace **Zvířata – díl D** je devátým svazkem edice **Vzácné školní obrazy**, která si již od roku 2010 klade za cíl seznámit veřejnost s bohatým fondem didaktických školních obrazů, který se nachází ve sbírkách Národního pedagogického muzea v Praze. V roce 2022 jsme se rozhodli představit čtenářům dva soubory českých školních obrazů věnujících se zoologii. První z nich jsou výukové tabule ze série přírodovědce prof. Dr. Gustava Daňka a malíře J. Židlického: Příroda v obrazech vydávané ve 30. – 40. letech 20. století pod hlavičkou České grafické společnosti Unie. Druhá část knihy se věnuje souboru České zoologické obrazy, který vydávalo Ústřední učitelské nakladatelství a knihkupectví učitelstva československého ve 20. – 30. letech 20. století. Autory návrhů byli malíři F. X. Procházka, J. M. Gorup nebo S. Lolek. Tímto dílem uzavíráme sérii Zvířata A-D, věnující se zoologickým obrazům.

Pro rok 2023 připravujeme desátý díl, věnující se tentokrát obrazům pro výuku dějepisu, tím částečně NPMK naváže na probíhající výstavu *Pravěk, k tabuli!* a na přípravu výstavy *Cesta kolem světa pro odvážné školáky. Za obzory školního zeměpisu a dějepisu.*

Přidělené finanční prostředky	100 000,00 Kč
Náklady na tisk činily	85 952,90 Kč
Zůstatek	14 047,10 Kč

Zdůvodnění nedočerpání finančních prostředků:

Vydání 4 dílů tohoto cyklu (Zvířata) bylo smluvně zajištěno. Vydání bylo vysoutěženo na Národním elektronickém nástroji. Dle smlouvy uzavřené s dodavatelem nesměla celková cena 4 dílů překročit 400 000,00 Kč; tj. předpokládaná cena jednoho dílu je 100 000,00 Kč). Část D neobsahuje tolik obrazových reprodukcí jako díly A a B, jejichž cena překročila předpokládané náklady 100 000,00 Kč/jeden díl.

Tabulka č. 2.1.4 Akce k ukončení Národních oslav J. A. Komenského (2020 – 2022)

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy prof. Vladimír Balaš ukončil Národní oslavy J. A. Komenského dne 15. listopadu 2022 v koncertním sále Pražské konzervatoře (Dvořákovo náměstí 2). Akce se zúčastnili také významní představitelé muzeí, univerzit, škol a zástupci krajů a kulturních institucí. Nechyběli zástupci MŠMT (náměstci a ředitel sekce 1). Celková účast – 200 lidí.

Mladá generace hudebníků svým vystoupením doprovodila oslavy, které připomněly 350. výročí úmrtí (15. 11. 2020) a 430. výročí narození (28. 3. 2022) pedagoga, teologa, filozofa, humanisty a učitele J. A. Komenského. Třileté období odborných národních i mezinárodních konferencí a seminářů pořádaných významnými vědeckými a kulturními institucemi, ale i aktivit pro širší veřejnost, děti a mládež ukázalo, jak nadčasový je odkaz díla a myšlenek J. A. Komenského. Všechny akce byly prezentovány na speciálním webu comenius350.cz. Komenský na prahu novověku kladl důraz na témata, která jsou i v současné postmoderní globalizované společnosti nevidaně aktuální: dostupnost a význam moderní vzdělanosti, sociální reforma společnosti, politická spolupráce v Evropě a ve světě; hodnota tolerance a otevřenosti vůči druhému člověku, kultuře, náboženství jako možnost předcházet konfliktům (nejen válečným). Na úvod si hosté poslechli myšlenky Komenského v podání herce Alfreda Strejčka. Slavnostní večer oficiálně zahájil ministr školství, mládeže a tělovýchovy prof. Vladimír Balaš. Následně připomněl sílu myšlenek Komenského 1. místopředseda Senátu PČR prof. Jiří Drahoš a bývalý ministr prof. Stanislav Štech, kteří na Národních oslavách Komenského aktivně participovali. Za rektory promluvil prof. PhDr., PaedDr. Jindřich Vybíral, DSc., za odborníky prof. PhDr. Tomáš Kasper, Ph.D., který připomněl 130 let výročí založení Národního pedagogického muzea. Ředitelka Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského PhDr. Markéta Pánková, jejíž instituce byla hlavním garantem oslav a vědeckých či kulturních akcí s nimi spojenými, shrnula činnost koordinační skupiny Národních oslav Komenského a poukázala na význam této mimořádné akce, která v době válečného běsnění a pošlapávání lidských hodnot připomíná „úkol“, který Komenský lidstvu kladl – cestou vzdělávání řešit otázky společenské, kulturní, sociální.

V rámci oslav byli vyhlášeni vítězové dětské výtvarné soutěže **Komenský do tříd!** a byly předány ceny a čestná uznání žákům, kteří originálně, se zaujetím a ve vzájemné spolupráci představili odkaz Komenského. Událost byla zakončena koncertem Pocta Komenskému v dramaturgii Pražské konzervatoře. Zazněly ukázky z nejdůležitějších děl Komenského. Organizaci spolupráce s Pražskou konzervatoří zajistil Mgr. Roman Škoda a pracovníci IT oddělení.

Přidělené finanční prostředky byly čerpány ve výši 100 %	100 000,00 Kč
Z rezervního fondu bylo čerpáno	5 352,00 Kč
Celkové náklady projektu v roce 2022	105 352,00 Kč

Tabulka č. 2.1.5

E - muzeum

E-muzeum s názvem „Dvěře“ slučuje online aktivity NPMK na webu www.npmk.cz v šesti sekcích včetně interaktivních kvízů a jiných vzdělávacích hádanek či her. Je určeno všem, kteří mají zájem vzdělávat se v rámci myšlenek Jana Amose Komenského.

Přidělené finanční prostředky	110 000,00 Kč
Celkové náklady projektu	109 977,94 Kč
Zůstatek	22,06 Kč

Tabulka č. 2.1.6

Výstava a publikace **Pravěk, k tabuli! Jak si pračlověk cestu do škol našel**

Jedním z hlavních úkolů NPMK je výzkum v oblasti dějin školství a prezentace jeho výsledků. Výstava a stejnojmenná publikace **Pravěk, k tabuli! Jak si pračlověk cestu do škol našel** představují široké veřejnosti dějiny výuky o našich nejstarších dějinách. Pomocí dobových školních obrazů, učebnic, školních pomůcek, ale i skutečných archeologických nálezů výstava mapuje vývoj učební látky v celé její šíři. A to od dob, kdy byla historie Země i člověka spojována s dogmaty vyučovanými v rámci biblického dějepisu, přes nenápadné uvedení této látky do výuky prostřednictvím geologie a přírodopisu až po plnohodnotné zařazení studia pravěku do osnov dějepisného vyučování. Nedílnou součástí pedagogických činností byla experimentální archeologie, jež obohacovala školní i mimoškolní činnost a o jejíž zařazení do výuky se snažil především spisovatel a učitel Eduard Štorch. Právě jeho odkazu je věnována významná část výstavy, včetně rukopisu knihy Bronzový poklad a mnoha archeologických nálezů, které učinil se svými žáky. Na výstavě je téma prezentováno – v souladu se zásadami muzejní prezentace a je doplněno interaktivními prvky v podobě replik pravěkého nářadí – zrnotěrky, žernovu, tzv. ohňostroje, ve sklepních prostorách lze navštívit jeskyni lovců mamutů s plochami pro kreslení. Pro školní i jiné kolektivy je připraven edukační program. Publikace, která je výsledkem rozsáhlého archivního výzkumu, nabízí zájemcům z řad široké i odborné veřejnosti hlubší vhled do sledované problematiky.

V rámci výstavy byl uspořádán dvoudenní seminář **Učitelé a archeologie**, který se věnoval zatím nedostatečně prozkoumanému tématu účasti učitelů obecních, měšťanských a středních škol na archeologickém výzkumu, jeho prezentaci a propojování archeologie s jejich pedagogickou praxí. Tito učitelé zásadním způsobem vytvářeli první povědomí o archeologických nálezech a často svým působením zachránili mnohé artefakty, které by jinak byly ztraceny nebo zničeny. Cílem bylo zmapovat propojení školy a archeologie (pomoc žáků a studentů při archeologických objevech, vytváření školních archeologických sbírek, využití těchto výzkumů a sbírek ve výuce a vůbec zapojení školy do archeologie). Seminář se věnoval i aktuálním tématům jako je činnost archeologických kroužků či středisek experimentální archeologie v současnosti a problematiky výuky pravěku na současných školách. V letošním roce je plánováno vydání stejnojmenného sborníku.

Přidělené finanční prostředky	855 000,00 Kč
Náklady výstava (grafik, tisk výstavních panelů, reklama, aj.)	655 642,68 Kč
Publikace (grafika, tisk)	199 358,00 Kč
Překročení	0,68 Kč

Tabulka č. 2.1.7

John Amos Comenius at a Glance. Small Encyclopaedia of the Czech Genius of the Centuries“ – propagační materiály CZ PRES

Kniha s názvem *John Amos Comenius at a Glance Small Encyclopaedia of the Czech Genius of the Centuries* v počtu 200 ks byla součástí propagace české kultury v rámci předsednictví České republiky v Radě EU. Kvalitním způsobem prezentovala historii českého školství.

Součástí propagace MŠMT byly též digitalizované publikace a výstava *Komenský v komiksu* v anglické verzi v rámci speciálně vytvořeného webu pro účastníky konference ministrů školství EU <https://eu.npmk.cz>.

Přidělené finanční prostředky	100 000,00 Kč
Z rezervního fondu bylo čerpáno	10 082,20 Kč
Celkové náklady projektu 2022	110 082,20 Kč

Tabulka č. 2.1.8

Digitalizace školních filmů

Součástí muzejní sbírky je soubor 850 školních filmů. Jedná se o unikátní kolekci, která svým rozsahem nemá obdobu v jiných paměťových institucích v celé ČR (tento typ filmů není uchován ani v Národním filmovém archivu). NPMK se při vědomí významu této filmové kolekce rozhodlo postupně všechny filmy digitalizovat a zpřístupnit je tak jak badatelům, tak široké veřejnosti (během uzavření muzea pro veřejnost v důsledku epidemiologických opatření byly filmy zveřejňovány na zvláštním kanále na Youtube). Systematická digitalizace školních filmů byla zahájena v roce 2017, do konce roku 2020 byla financována pouze z projektu Záchrana starých tisků, ze kterého je ale hrazeno i restaurování sbírkových předmětů, nákup materiálu pro uložení sbírek apod. NPMK proto požádalo o zvláštní projekt výhradně na digitalizaci. Díky finančním prostředkům z tohoto nového projektu a dalším prostředkům z projektu Záchrana starých tisků bylo v roce 2022 zdigitalizováno 103 filmů, což digitalizaci oproti předchozím letům výrazně urychlilo (celkem bylo od roku 2017, kdy digitalizace začala, zpracováno 504 filmů).

Přidělené finanční prostředky	70 000,00 Kč
Z rezervního fondu bylo čerpáno	29 304,18 Kč
Celkové náklady projektu 2022	99 304,18 Kč

Tabulka č. 2.1.9

Mezinárodní časopis Historia scholastica

Mezinárodní časopis pro dějiny výchovy a vzdělání

Časopis Historia scholastica je mezinárodním odborným recenzovaným periodikem, které již od roku 2015 vydává NPMK a Technická univerzita v Liberci, a to dvakrát ročně. Je veden prof. PhDr. Tomášem Kasperem, Ph.D., šéfredaktorem časopisu, a PhDr. Markétou Pánkovou, ředitelkou NPMK a zástupkyní šéfredaktora. Jeho směřování je kontrolováno mezinárodní redakční radou, v níž jsou zastoupeni oboroví vědečtí odborníci, a rovněž Vědeckou radou NPMK.

Historia scholastica publikuje původní výzkumné historickopedagogické a přehledové studie z oblasti dějin pedagogického myšlení, školství a výchovy, a to se zaměřením zejména na střední a jihovýchodní Evropu. Texty jsou v českém, slovenském, anglickém nebo německém jazyce. Časopis podporuje rozvoj výzkumu, propojování a spolupráci významných evropských badatelů a vědců. Časopis vychází v režimu Open Access (čtenářům je přístupný online zdarma v plném rozsahu), pod licencí Creative Commons BY-NC-ND 4.0, a to elektronicky (ISSN 2336-680X) i tiskem (ISSN 1804-4913). Historia scholastica je indexována v databázích Ulrich's Periodicals Directory, EBSCO, ERIH PLUS (European Reference Index for the Humanities), DOAJ (Directory of Open Access Journals) a nově také v prestižní databázi SCOPUS.

Tisk časopisu je ze 100% hrazen z rezervního fondu NPMK.

Celkové náklady na vydání časopisu v roce 2022

14 443,15 Kč

Tabulka č. 2.1.10

Mezinárodní konference – Pedagogizace v utváření osobní/kolektivní identity a v procesech profesionalizace – role vzdělávání, pedagogiky, osvěty a sociálně pedagogické péče

Termín a místo konání: 23. - 24. června 2022, NPMK

Pořadatelé: NPMK,
Katedra pedagogiky Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze,
Historický ústav AV ČR, Technická univerzita v Liberci,
Masarykova univerzita Brno;
Helmut-Schmidt-Universität Hamburg,
Technische Universität Dresden,
Università di Foggia;
Bibliothek für Bildungsgeschichtliche Forschung DIPF Berlin,
INSPÉ - Université de Bordeaux.

Konference si kladla za cíl na mezinárodní úrovni hledat mimo jiné odpovědi i na tyto otázky: jak instituce vědy, osvěty a vzdělanosti vytvářely prostor v 18. - 20. století, jaké pedagogické koncepce a vzdělávací přístupy vychází z cílů a norem kolektivních identit, jak je upevňují a jak se naopak proti nim staví; jak spoluurčují instituce vědy, vzdělanosti a osvěty procesy sebeidentifikace, ale i utváření kolektivní identity a procesy společenské a kulturní integrace.

Konference se zaměřila na role osobností pedagogické vědy, které podporovaly univerzitní i neuniverzitní vědecké instituce, ale i spolkové, osvětové, knihovnické a jiné vzdělávací organizace směřující k utváření identity „moderního člověka“. Podstatnou roli zde sehrály rovněž učitelské spolky. Přehlídka rozvoje „národní“ vzdělanosti v roce 1892 na zemské výstavě se stala základem pro založení Musea Komenského v Praze, jež mělo učitelstvu dodávat „odhodlání a sílu“ k dalšímu profesnímu rozvoji a utváření národního školství.

Konferenční příspěvky byly zaměřeny na roli osobností a institucí (univerzitní i neuniverzitní) pedagogické vědy, vzdělávací a sociálně pedagogické práce a osvětové činnosti v utváření osobní a profesní pedagogické identity. Analyzovaly „pedagogizující“ význam, roli, vývoj i počátky, krizi a změny pedagogické vědy, ale i její současné postavení v „hybridním“ prostředí vědeckého života v otázce utváření osobní a profesní pedagogické identity. Vybrané příspěvky z konference budou vytištěny v časopise *Historia scholastica*.

Přidělené finanční prostředky

310 000,00 Kč

Celkové náklady v roce 2021

309 500,27 Kč

Nedočerpané finanční prostředky

499,73 Kč

Tabulka č. 2.1.11

Příspěvek ICOM

Mezinárodní rada muzeí ICOM (International Council of Museums) je mezinárodní profesní nevládní organizace se statutem konzultanta UNESCO. Byla založena roku 1946 z iniciativy Chaucey J. Hamlina (USA) a Georgess Sallese (Francie). Pro NPMK je členství prestižní záležitostí, zásadní spolupráce s českými a zahraničními obdobnými muzei. V každém státě EU je centrální pedagogické muzeum, které se stará o dějiny školství, učitelstva a vzdělanosti.

NPMK hradí každoročně členský příspěvek této organizaci ve výši 15 231,00 Kč.

Přidělené finanční prostředky byly vyčerpány ve výši 100 %

15 231,00 Kč

Tabulka č. 2.1.12

Publikace Jan Amos Komenský v kostce – komeniologická publikace pro reprezentaci MŠMT.

Publikace *Jan Amos Komenský v kostce. Malá encyklopedie českého genia staletí* v počtu 50 ks byla předána na sekretariát ministra pro potřeby reprezentace MŠMT.

Přidělené finanční prostředky

11 000,00 Kč

Vyčerpáno

10 968,21 Kč

Zůstatek

31,79 Kč

Tabulka č. 2.1.13

CzechELib

Pokračování účasti v projektu CzechELib na základě Rámcové smlouvy uzavřené v červnu 2019 mezi Národní technickou knihovnou – centrální zadavatel (NTK) a NPMK – pověřující zadavatel na zadávání veřejných zakázek na služby na pořízení elektronických informačních zdrojů, čímž se NPMK připojilo k projektu CzechELib. Ten zprostředkovává výhodný online přístup k elektronickým informačním zdrojům, k nimž patří databáze Taylor & Francis Social Science & Humanities Library (smluvně zajištěno výhodné předplatné pro rok 2022). Databáze je tvořena více jak 1485 vědeckými časopisy z oboru pedagogiky a oborů úzce souvisejících. Tato databáze nabízí čtenářům více než 1,2 milionu plných textů recenzovaných odborných článků, které si mohou číst a stahovat v budově knihovny a na rozdíl od tištěných časopisů není třeba místo pro vystavení a následné skladování. Registrovaným čtenářům je umožněn i vzdálený přístup z domova. Z databáze poskytuje NPMK uživatelům na požádání rešerše.

Zajišťuje:

- Online přístup k nejnovějším a nejkvalitnějším informacím pro vědu, výzkum a výuku;
- Přístup pro uživatele knihovny, kteří nemají žádnou nebo velice ztíženou možnost se k těmto zdrojům informací dostat;
- Důležitý oborový zdroj pro celoživotní vzdělávání pro pedagogy a odbornou veřejnost;
- Velkou ekonomickou úsporu (s projektem CzechELib navíc sleva 50 %) – předplatné tištěných zahraničních titulů v tomto rozsahu je zcela vyloučené;
- Přístup do archivních čísel;
- Jednotné a uživatelsky přívětivé prostředí pro vyhledávání a užití článků;
- Snadné získání kopie článku (přímý tisk, možnost zaslání na e-mail atd.) a nabídka generovaných citací;
- Časopisy v anglickém jazyce (dle ankety mezi uživateli nejpreferovanějším cizím jazyce pro studium odborných textů).

Přidělené finanční prostředky

230 000,00 Kč

Vyčerpáno

115 000,00 Kč

Zůstatek

115 000,00 Kč

Důvod nedočerpání finančních prostředků:

Smlouva s Národní technickou knihovnou je uzavřena do konce roku 2025. finanční prostředky budou převedeny do rezervního fondu organizace a v dalším roce budou použity na úhradu závazků vyplývajících ze smlouvy.

Tabulka č. 2.1.14 Digitalizace knihovního fondu

Pedagogická knihovna (PK) v roce 2022 pokračovala v digitalizaci ohrožených bohemikálních dokumentů ve fondech českých knihoven záměrem ochranného reformátování souboru vybraných historických učebnic vydaných na území českých zemí od roku 1848 do roku 1973. Do tohoto konvolutu byly vybrány exempláře, které byly shledány jako nejvíce ohrožené degradací papírového média a byly vybrány z fondu historických učebnic předmětu zeměpis.

PK nadále digitalizovala vlastními silami, nikoliv dodavatelským způsobem. Přidělené finanční prostředky byly využity na posílení personální kapacity digitalizačního pracoviště, konkrétně v oblasti přípravy digitalizovaných knih, úprav pořízených obrazových dat v programu ScanTailor a přípravy metadat. Na projektu pracoval tým složený z pracovníků oddělení IT, oddělení akvizice a zpracování fondu a externí zaměstnanci.

Zároveň bylo během realizace projektu ve spolupráci s IT oddělením aktualizováno odpovídající hardwarové a softwarové vybavení, které digitalizačnímu pracovišti umožňuje zpracovávat digitalizáty v souladu s Národním digitalizačním standardem.

Zhodnocení plnění projektu:

1. Byl splněn záměr digitalizovat soubor vybraných **202 publikací** z kolekce historických učebnic, a dále tituly výběrově v souvislosti s výstavní a badatelskou činností muzea a knihovny a dále revizní činností fondu do počtu **25.500 stran**. Digitalizovaná data byla publikována na platformě Kramerius 5 a jsou přístupná v online katalogu Portaro NPMK. Perzistentní URL adresy systému Kramerius jsou ukládány do systému VERBIS k záznamům digitalizovaných knihovních dokumentů a je tak zajištěna i provázanost katalogu PK (PORTARO) s digitalizovanými daty.
2. V rámci realizace projektu bylo materiálně-technicky i odborně posíleno digitalizační pracoviště NPMK tak, aby bylo možné i nadále digitalizovat knihovní dokumenty PK dle Národního digitalizačního standardu a pokračovat v realizaci projektů v dlouhodobém horizontu mimo rámec programu VISK7 – Kramerius. Tato kvalitativní změna se pozitivně odráží i v zapojení PK v rámci sítě knihoven v ČR (www.digitalniknihovna.cz).

Přidělené finanční prostředky byly čerpány ve výši 100 %	335 000,00 Kč
Vyčerpáno	334 044,77 Kč
Zůstatek	955,23 Kč

Tabulka č. 3 Přehled o závazcích a pohledávkách k 31. 12. sledovaného roku

Závazky:

Dlouhodobé (vč. závazků po splatnosti)	0,00 Kč
Krátkodobé	4 120 850,05 Kč
Přijaté faktury	251 307,05 Kč
Zaměstnanci (mzdy za prosinec 2021)	1 853 500,00 Kč
Sociální zabezpečení	665 060,00 Kč
Zdravotní pojištění	287 691,00 Kč
Ostatní daně	322 607,00 Kč
Výdaje příštích období (faktury pozdě vystavené dodavatelem)	19 816,00 Kč
Výnosy příštích období (faktura za mezinárodní časopis Historia scholastica přeúčtování nákladů odběrateli před vydáním publikace)	9 685,00 Kč
Dohadné účty pasivní (dohadné položky na plyn, vodu, elektrickou energii, Czech E-Lib dle smlouvy)	731 000,00 Kč

Pohledávky:

Dlouhodobé (jistina – nájem za depozitář v Horních Počernicích)	39 235,00 Kč
- po splatnosti	0,00 Kč
Krátkodobé	983 147,50 Kč
Odběratelé	129 241,00 Kč
Krátkodobé poskytnuté zálohy (voda, elektřina, plyn)	782 091,74 Kč
Náklady příštích období (nájemné placené dopředu za hrobku prof. Příhody, licence software, pojištění automobilů)	71 216,76 Kč
Příjmy příštích období (čas. Rozlišení – komisioní prodej)	598,00 Kč

Tabulka č. 4

Přehled o čerpání účelových prostředků

Retrokonverze fondu PK

Obdržené finanční prostředky	585 594,00 Kč
Čerpáno ve výši	448 276,68 Kč
Zůstatek	137 317,32 Kč
z toho:	
Mzdové prostředky	137 215,00 Kč
OBV	102,32 Kč
Celkové náklady	448 276,68 Kč

Zpřístupnění archivu PP

Obdržené finanční prostředky	676 984,00 Kč
Čerpáno ve výši 100%	676 984,00 Kč
Ze zbývajících mzdových prostředků rezortních projektů čerpáno	17 692,00 Kč
Celkové náklady	694 676,00 Kč

Záchrana starých tisků

Obdržené finanční prostředky	180 000,00 Kč
Čerpáno ve výši 100 %	180 000,00 Kč
Ze zbývajících účelových OBV prostředků rezortních projektů čerpáno	297,24 Kč
Zapojení RF	1 013,66 Kč
Celkové náklady	181 013,66 Kč

Historie školních budov

Obdržené finanční prostředky	205 000,00 Kč
Čerpáno ve výši	204 773,08 Kč
Zůstatek	226,92 Kč
z toho:	
Mzdové prostředky	50,00 Kč
OBV	176,92 Kč
Celkové náklady	204 773,08 Kč

Publikace Vzácné školní obrazy Zoologie D

Obdržené finanční prostředky	100 000,00 Kč
Čerpáno ve výši	85 952,90 Kč
Zůstatek	14 047,10 Kč
Celkové náklady	85 952,90 Kč

Ukončení Národních oslav J. A. Komenského	
Obdržené finanční prostředky	100 000,00 Kč
Čerpáno ve výši 100 %	100 000,00 Kč
Zapojení RF	5 352,00 Kč
Celkové náklady	105 352,00 Kč
E - muzeum	
Čerpáno ve výši	109 977,94 Kč
Zapojení RF	22,06 Kč
Celkové náklady	109 977,94 Kč
Výstava a publikace „Pravěk, k tabuli!“	
Obdržené finanční prostředky	855 000,00 Kč
Čerpáno ve výši 100%	855 000,00 Kč
Zapojení RF	0,68 Kč
Celkové náklady	855 000,68 Kč
Publikace „John Amos Comenius at a Glance“ - CZ PRES	
Obdržené finanční prostředky	100 000,00 Kč
Čerpáno ve výši 100 %	100 000,00 Kč
Zapojení RF	10 082,20 Kč
Celkové náklady	110 082,00 Kč
Digitalizace školních filmů	
Obdržené finanční prostředky	70 000,00 Kč
Čerpáno ve výši 100 %	70 000,00 Kč
Zapojení RF	29 304,18 Kč
Celkové náklady	99 304,18 Kč
Mezinárodní konference 2022	
Obdržené finanční prostředky	310 000,00 Kč
Čerpáno ve výši	309 500,27 Kč
Zůstatek	499,73 Kč
Celkové náklady	309 500,27 Kč
Příspěvek ICOM	
Čerpáno ve výši 100 %	15 231,00 Kč
Publikace „Komenský v kostce“ - MŠMT	
Obdržené finanční prostředky	11 000,00 Kč
Čerpáno ve výši	10 968,21 Kč
Zapojení RF	10 968,21 Kč
Celkové náklady	10 968,21 Kč
Připojení k projektu CzechELib	
Obdržené finanční prostředky	230 000,00 Kč
Čerpáno ve výši	115 000,00 Kč
Zůstatek	115 000,00 Kč
Celkové náklady	115 000,00 Kč
Digitalizace fondu PK	
Obdržené finanční prostředky	335 000,00 Kč
Čerpáno ve výši 100 %	334 044,77 Kč
Zapojení RF	430,83 Kč
Celkové náklady	334 044,77 Kč

Tabulka č. 5 Čerpání účelových prostředků EU – negativní

Tabulka č. 6 Peněžní fondy

Fond odměn

Je tvořen z přidělu ze zlepšeného hospodářského výsledku organizace. Počáteční stav fondu k 1.1.2022 byl **0,34 Kč**. Ze zlepšeného hospodářského výsledku za rok 2021 bylo do fondu v souladu s pokynem MŠMT č. j. MSMT – 12980/2022-5 přiděleno **0,00 Kč**.

V roce 2022 nebyl fond čerpán.

Počáteční stav k 1. 1. 2022	0,34 Kč
Příděl ze zlepšeného HV	0,00 Kč
Čerpáno	0,00 Kč
Zůstatek k 31. 12. 2022	0,34 Kč

Fond kulturních a sociálních potřeb

Je tvořen ve výši 2 % přidělu z mezd. Hospodaření s fondem kulturních a sociálních potřeb je v organizaci upraveno interní směrnicí Zásady pro používání FKSP, která je každoročně aktualizována.

	Účet ČNB	Fond
Počáteční stav k 1. 1. 2022	274 137,62 Kč	377 855,62 Kč
Příděl 2 % z mezd		466 956,00 Kč
Čerpáno		459 115,00 Kč
Zůstatek k 31. 12. 2022	254 540,62 Kč	385 696,62 Kč

Použití FKSP v roce 2021 bylo v souladu se Zásadami pro používání FKSP č. j.: NPMK-100/2022 a NPMK- 274/2022:

Stravování zaměstnanců	443 415,00 Kč
Peněžní dary k výročí zaměstnanců	15 000,00 Kč
Ostatní	700,00 Kč
Celkem	459 115,00 Kč

Zdůvodnění rozdílu mezi konečným zůstatkem peněžních prostředků a fondem ve výši 131 156,00 Kč: peněžní prostředky byly převedeny až v lednu 2022. (Stejná situace byla i u počátečních stavů).

Rezervní fond

Je tvořen z přidělu zlepšeného hospodářského výsledku organizace. Počáteční stav fondu k 1.1.2022 byl 1 885126,17 Kč. Ze zlepšeného hospodářského výsledku za rok 2021 bylo do fondu v souladu s pokynem MŠMT č. j.: MSMT–12980/2022-5 přiděleno 268 453,80 Kč.

V roce 2022 bylo čerpáno 249 611,00 Kč.

Zapojení RF do hospodaření organizace bylo rozpočtováno v celkové výši **1 1100 00,00 Kč** (viz Rozpis závazných a orientačních ukazatelů na rok 2022 č. j.: MSMT-17217/2022-10).

Zapojení RF do kmenové činnosti a účelových úkolů – skutečnost v Kč:

Kmenová činnost	189 712,37
Výstava "Pravěk, k tabuli!"	0,68
Časopis Historia scholastica	14 443,15
Záchrana starých tisků - rezortní projekt	716,42
Publikace CZ PRES	10 082,20
Digitalizace školních filmů	29 304,18
Ukončení oslav J. A. Komenského	5 352,00
Celkem	249 611,00

	Účet ČNB	Fond
Počáteční stav k 1. 1. 2022	1 885 126,17 Kč	1 885 126,17 Kč
Příděl ze zlepšeného HV		268 453,80 Kč
Čerpáno		249 611,00 Kč
Zůstatek k 31. 12. 2022	1703968,97 Kč	1 903 968,97 Kč

Zdůvodnění rozdílu mezi konečným zůstatkem peněžních prostředků a fondem ve výši 200 000,00 Kč:

Částka 200 000,00 Kč byla vrácena do RF (původně plánováno zapojení do mezd) – finanční převod v lednu 2023.

Fond reprodukce majetku

Je tvořen z odpisů dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku organizace. Fond reprodukce majetku byl čerpán v souladu se schváleným plánem čerpání na rok 2022 vč. jeho aktualizací č. j.: MSMT-1057/2022-2.

Čerpání FRM – skutečnost v Kč:

Odstranění vlhkosti a oprava fasády, zdí v přízemí a kanceláře ve 3.np, oprava průjezdu	131 935,12
Opravy a udržování	181 099,06
Sbírkové předměty	117 062,00
Vitríny	212 400,00
Fotoaparát NikonZ9	291 640,00
Fotoaparát pro restaurátorskou dílnu	44 395,00
McBook	119 590,00
Opravy IT techniky	145 988,90
Havárie kanalizace (budova PK)	99 946,00
Oprava průjezdu, restaurátorské dílny a skladu (PK)	149 247,52
Server Dell PowerEdge R740	333 799,37
Notebook Lenovo	68 607,00
Zdroje napájení	162 246,60
Filmový dokument	106 480,00
Celkem	2 164 436,57

	Účet ČNB	Fond
Počáteční stav k 1. 1. 2022	7 669 437,28 Kč	7 600 450,28 Kč
Odpisy DNM a DHM		2 593 066,76 Kč
Čerpáno		2 164 436,57 Kč
Zůstatek k 31. 12. 2022	8 140 803,37 Kč	8 029 080,47 Kč

Zdůvodnění rozdílu mezi konečným zůstatkem peněžních prostředků a fondem ve výši 111 722,90 Kč:

Pozastávka z faktury (firma Šuba)	15 000,00 Kč
Neuhrazené faktury	96 722,90 Kč
Celkem	111 722,90 Kč

Závěr:

Všechny peněžní fondy organizace jsou kryté peněžními prostředky na účtech vedených u České národní banky.

Hospodaření s peněžními fondy bylo v souladu s platnou legislativou a interními předpisy organizace a jejich využití bylo efektivní, účelné a hospodárné.

Tabulka č. 7

Přehled o použití prostředků z mimorozpočtových zdrojů

NPMK v roce 2022 hospodařilo pouze z prostředků poskytnutých zřizovatelem a s vlastními fondy (viz předchozí odstavec).

Tabulka č. 8

Hospodářský výsledek a návrh přidělu do peněžních fondů

NPMK v roce 2022 vykazuje kladný hospodářský výsledek ve výši **848 318,40 Kč**.

Hospodářský výsledek tvoří:

Nedočerpané finanční prostředky z účelových úkolů:

Projekty	119 555,00 Kč
Vzácné školní obrazy – Zoologie D	14 047,10 Kč
E-muzeum	22,06 Kč
Mezinárodní konference	499,73 Kč
Czech E-lib	115 000,00 Kč
Digitalizace knihovního fondu	955,00 Kč
Publikace Komenský v kostce pro MŠMT	31,79 Kč
Celkem	250 110,68 Kč

Tržby organizace **598 207,72 Kč**

Část tržeb organizace byla zapojena do hospodaření organizace v průběhu roku 2022.

Dále navrhujeme rozdělit z nerozděleného HV minulého období částku **208 630,68 Kč**

Jedná se o část HV roku 2021, který nebyl krytý finančními prostředky. Důvodem byla úhrada faktur za publikace, které účetní jednotka v roce 2021 vydala. **Část těchto publikací byla v roce 2022 prodána.**

Celková částka k rozdělení **1 056 949,08 Kč**

Zlepšený hospodářský výsledek navrhujeme převést do:

rezervního fondu **4785 48,42 Kč**

fondu odměn **578 400,66 Kč**

Majetek

Majetek vedený v účetní evidenci NPMK byl plně využíván k plnění úkolů v souladu s Plánem činnosti pro rok 2022. V roce 2022 nebyl realizován žádný prodej majetku NPMK.

NPMK v roce 2022 bezúplatně převedlo na základě Rozhodnutí o nepotřebnosti majetku státu č. j. NPMK – 094/2022 ze dne 7. 4. 2022 nepotřebný movitý majetek (kulturní předměty) – gobelíny Technickému muzeu v Brně.

NPMK je příslušné hospodařit s budovami a pozemky na těchto adresách:

- Valdštejská 18, 20, Praha 1 (sídlo NPMK)
- Jeruzalémská 12, Praha 1 (sídlo PK)

V roce 2022 nebyly realizovány žádné převody vlastnictví k nemovitostem.

Inventarizace

Inventarizace majetku, závazků a zásob byla provedena na příkaz ředitelky organizace ke dni 31. 12. 2022 v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 151/1997 Sb. o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou 270/2010 Sb. o inventarizaci majetku a závazků, ve znění pozdějších předpisů. Inventarizace byla zahájena 24. 10. 2022 a ukončena 25. 2. 2023.

Ředitelkou NPMK PhDr. M. Pánkovou byly ustanoveny následující komise:

- hlavní inventarizační komise
- dílčí inventarizační komise
- likvidační komise
- škodní komise

Inventury proběhly dle plánu ve všech odděleních NPMK a termíny byly dodrženy.

Přemístěný dlouhodobý majetek byl převeden do správné místnosti, nenalezené majetky byly v průběhu inventarizace postupně dohledány a vyřešeny. Zjištěný nefunkční majetek byl navržen na vyřazení. Tento nefunkční majetek, který byl navržen na vyřazení a schválen likvidační komisí, bude vyřazen a ekologicky zlikvidován v termínu do 31. 5. 2023.

Mezinárodní konference

- a) **Mezinárodní konference *Pedagogizace v utváření osobní/kolektivní identity a v procesech profesionalizace – role vzdělávání, pedagogiky, osvěty a sociálně pedagogické péče***

Pořadatelé: NPMK
Katedra pedagogiky Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze
Historický ústav AV ČR
Technická univerzita v Liberci
Masarykova univerzita Brno
Helmut-Schmidt-Universität Hamburg, Technische Universität Dresden
Università di Foggia
Bibliothek für Bildungsgeschichtliche Forschung DIPF Berlin
INSPÉ - Université de Bordeaux

Termín a místo konání: 23.- 24. června 2022, NPMK

b) 26. Mezinárodní generální konference ICOM 2022 na téma *Power od Museums/Síla muzeí - Praha*

Pořadatelé: Český výbor ICOM a další organizace, muzea a galerie v ČR

Termín a místo konání: 20. – 28. 8. 2022, Praha a regiony, sekce CECA v NPMK

Významná 26. generální mezinárodní konference ICOM probíhala v Praze ve dnech 20. – 28. 8. 2022. Do příprav konference se zapojilo vedle dalších organizací, muzeí a galerií také Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského. Konference byla rozdělena do několika částí: 22. 8. – 24. 8. se odehrával hlavní program v Kongresovém centru v Praze a v Národním muzeu. 25. 8. probíhaly tzv. off-site meetingy, kdy jednotlivé sekce ICOM zasedaly v různých institucích, muzeích po celé Praze. V rámci konference, jejíž heslo znělo „Síla muzeí“ došlo po dlouhých diskuzích v předchozích letech k přijetí nové definice muzea a také k volbě nového vedení ICOM. Nová definice muzea akcentuje odborný moderní přístup: „Muzeum je stálá nezisková instituce ve službách společnosti, která odborně zpracovává, sbírá, konzervuje, interpretuje a vystavuje hmotné i nehmotné dědictví. Muzea jsou otevřená veřejnosti, přístupná a inkluzivní. Podporují a rozvíjejí rozmanitost a udržitelnost, fungují a komunikují eticky, profesionálně a za účasti různých komunit. Nabízejí rozličné podněty pro vzdělávání, potěšení, reflexi a sdílení vědomostí.“

Část konference ICOM se konala přímo v NPMK, neboť se NPMK významně podílelo na organizaci 26. Generální konference ICOM, sekce CECA. Dne 23. 8. pořádalo NPMK ve svých prostorách pro delegáty konference ICOM muzejní noc s doprovodným programem, součástí byly komentované prohlídky stálé expozice Odkaz J. A. Komenského Tradice a výzvy české vzdělanosti Evropě, dočasné expozice Škola a válka, Branná výchova v české škole a prezentace Komenského vzácných tisků ve sbírkách NPMK. V rámci konference ICOM v NPMK proběhlo zasedání mezinárodního výboru pro vzdělávání International Committee for Education and Cultural Action (CECA) a to ve dnech 23. 8. a 25. 8. 2022. Konferenčních zasedání v NPMK se zúčastnilo celkem více než 200 delegátů ICOM z celého světa. Během prvního konferenčního dne vystoupili řečníci s příspěvkem, které byly zaměřeny na metodologii muzejní edukace, na nové přístupy v užívání moderních technologií a v neposlední řadě zazněly příspěvky reflektující problémy muzeí, které způsobila pandemie covidu 19.

V rámci zasedání CECA 25. 8. vystoupili v úvodu ředitelka NPMK PhDr. Markéta Pánková s příspěvkem The National Pedagogical Museum of J. A. Comenius in Prague: history and its role in the culture of pedagogical memory a historik NPMK Mgr. Jakub Seiner, s tématem The Legacy of the founder of modern pedagogy J. A. Comenius in the World. Program dne pokračoval prezentacemi vítězných projektů v soutěži CECA Best Practise, byl završen oceněním vítězných příspěvků. V rámci zasedání byla udělena ředitelkou NPMK PhDr. M. Pánkovou Medaile Komenského, kterou obdržela CECA ICOM za šíření Komenského myšlenek. Dále program pokračoval sérií souběžných workshopů v angličtině, francouzštině a španělštině, které zpracovávaly různá témata: Professional development of museum educators, Learning and engaging digitally, Museum Education and Decolonization, atp. Konference byla velice úspěšná a účastníci ocenili jedinečnost prostředí NPMK a přístup celého týmu, který se podílel na přípravě konference.

Akce byla hrazena v rámci rozpočtu na kmenovou činnost v roce 2022.

Mezinárodní konference v roce 2022, na kterých vystoupili pracovníci NPMK s příspěvkem

23. – 24. 6. 2022 Mezinárodní konference Pedagogizace v utváření osobní/kolektivní identity a v procesech profesionalizace – role vzdělávání, pedagogiky, osvěty a sociálně pedagogické péče
Vystoupili:

T. Kasper a D. Kasperová: *Die „neue pädagogische Wissenschaft“ in der Tschechoslowakei (1945-1964) – wissenschaftliche Identifikationsregeln, -muster, -grammatik*

Edita Vaničková Makosová, NPMK Prague- *Role, aims, tasks of the Pedagogical Library of J.A. Comenius in the issue of modern professionalization of teachers and current tasks of the institute.*

Lenka Lajsková, Magdaléna Faltusová, NPMK Prague - *The Archive of P. Pitter and O. Fierz*

25. 8. 2022 Mezinárodní generální konference ICOM 2022 Power od Museums

Vystoupili:

PhDr. Markéta Pánková s příspěvkem: *The National Pedagogical Museum of J. A. Comenius in Prague: history and its role in the culture of pedagogical memory*

Mgr. Jakub Seiner s příspěvkem *The Legacy of the founder of modern pedagogy J. A. Comenius in the World*

Pořadatel: Český výbor ICOM a další organizace, muzea a galerie v ČR

7. 9. 2022 Mezinárodní vědecká konference ICOLLE 2022. Omnes, omnia, omnio pro 21. století, Brno

Vystoupila:

PhDr. M. Pánková s příspěvkem *J. A. Komenský – geniální myslitel a humanista v portrétech. Komenský jak ho neznáte*

Zahraníční pracovní cesty

23. 3. – 26. 3. 2022 Řím (Itálie), účastník PhDr. Markéta Pánková

Na pozvání České školy v Římě se ředitelka NPMK zúčastnila oslav 20. výročí založení Asociace Praha a 10. výročí založení České školy v Římě. NPMK dlouhodobě spolupracuje nejen s Asociací Praha, ale zejména s Českou školou v Římě, která je v pronájmu v české budově Nepomucenum. Do Bulletinu Asociace Praha ředitelka poskytla několik článků, především o spolupráci s Českou školou v oblasti projektů – vzdělávacích programů. Během jednání a diskuse se také prezentovalo speciální číslo bulletinu – Sborník sdružení, které obsahovalo základní milníky dvacetileté činnosti. V rámci jednání M. Pánková zhodnotila mj. společné projekty jako např. **Rok s Komenským, Rok s Karlem IV.**, ale také využití výstav NPMK v prostorách Nepomucenum v Římě. NPMK celkem zapůjčilo 5 výstav pro Českou školu v Římě. Hlavní osobností – organizátorkou společných aktivit se stala ředitelka školy a předsedkyně Asociace Praha Mgr. Kateřina Di Paula Zoufalová, pedagožka původem z Prahy, která dlouhodobě spolupracuje s českým MŠMT. NPMK rovněž významně spolupracuje s dalšími učitelkami – historičkou Květou Rubešovou a Monikou Kramnou. Za MŠMT se akce zúčastnila Mgr. Monika Slabá (zahraníční odbor) a dva zástupci sekce 2 MŠMT Mgr. Eva Tučková a Mgr. Svatopluk Pohořelý (zodpovídají za agendu „podpora krajanů! v zahraničí“).

Významným bodem programu bylo setkání se zástupci krajanů. V programu oslav postupně vystoupili všichni pozvaní hosté včetně učitelů českých škol v Itálii. Učitelky hodnotily výsledky činnosti na svých školách, zdůraznily své úspěšné vzdělávací projekty, natáčení filmů, pořádání koncertů a besed aj.

Oslav se účastnila řada dalších významných hostů jako např. velvyslankyně ČR v Římě Hana Hubáčková, velvyslanec České republiky při Svatém stolci Václav Kolaja, předseda Stálé komise Senátu pro krajany žijící v zahraničí Tomáš Czernin aj.

Na závěr ředitelka jednala o další spolupráci se zástupkyněmi sdružení v Itálii, které zároveň organizují české školy. O spolupráci projeví zájem všechny české školy v Itálii. Zároveň v diskusi přítomné učitelky z českých škol v Itálii vysoce hodnotily dosavadní spolupráci s NPMK, zejména v oblasti výstavní a vzdělávací.

6. 5. – 10. 5. 2022 Neapol (Itálie), účastník PhDr. Markéta Pánková

Ředitelka NPMK byla pozvána ředitelkou České školy v Neapoli paní Helenou Schwarzovou, aby se účastnila vyučování v České škole a přednášela o období Marie Terezie a vzdělávání v 18. století. Hodiny vyučování se zúčastnilo 11 dětí. K výuce byla k dispozici výstava NPMK *Do školy s Marií Terezií*. K výuce byl využit i plakát s přehledem českých panovníků od Přemyslovců po dynastii Habsburků. Výuka probíhala v prostorách honorárního konzulátu v Neapoli, který se školou spolupracuje.

NPMK spolupracuje s českými školami v zahraničí dlouhodobě, zvláště na úseku výstavním a přednáškovém.

20. - 22. 5. 2022 Düsseldorf (SRN), lektor PhDr. L. Lajsková

Cílem cesty byla realizace workshopu *J. A. Komenský – vědění dává křídla* v krajské škole Schola Bohemica v Düsseldorfu. Workshop jako doprovodný program k výstavě Komenský v komiksu (zapůjčeno NPMK) proběhl ve dvou skupinách – pro starší i předškolní děti z krajské školy v doprovodu rodičů. Projekt slavnostně zahájila generální konzulka ČR v Düsseldorfu paní Kristina Larischová a další pracovníci konzulátu. Workshop se věnoval myšlence, jak je možné vztáhnout učení J. A. Komenského na dnešní moderní dobu a přimět školáky přemýšlet a přijmout vzdělání jako dobrodružství, které dává „životní křídla“.

4. - 10. 9. 2022 Vídeň (Rakousko), účastník PhDr. Jan Šimek, Ph.D.

Hlavním cílem cesty bylo vyhledat a fotograficky zdokumentovat budovy bývalých českých škol ve Vídni. Zřizovatelem škol pro českou menšinu ve Vídni byl od roku 1872 *Školský spolek Komenský*, který je činný dodnes (sídlí v budově na Sebastian Platz). Dále se odborný pracovník NPMK věnoval studiu odborné literatury v Österreichische Nationalbibliothek s tematikou školských staveb a reflektující výzkum školních budov z historicko-pedagogického pohledu.

8. 9. 2022 Bratislava (Slovenská republika), účastník Bc. Edita Vaníčková Makosová

Mezinárodní konference se věnovala analýze stavu školních knihoven v roce 2021 na Slovensku a představila projekty na podporu čtení. V rámci programu byly oceněny knihovny, které se účastnily projektu „Najzaujímavšie podujatie školskej knižnice“. V druhé části programu byly prezentovány vybrané aktivity školních knihoven. Tyto prezentace byly zpracovány do sborníku, ve kterém byl publikován i příspěvek školní knihovny Arcibiskupského gymnázia v Kroměříži, jež byla oceněna v kategorii Počin školních knihoven ceny SUK – čteme všichni v roce 2021.

V rámci služební cesty byla v zastoupení předána medaile Komenského, kterou PhDr. Markéta Pánková udělila bývalému řediteli Státní pedagogické knihovny PhDr. Vladimíru Grigarovi. Během konference došlo k setkání s novou vedoucí Státní pedagogické knihovny Mgr. Ácsovou.

22. 9. 2022 Kudowa-Zdrój (Polsko), účastník Mgr. et Mgr. E. Baronová

Pracovnice NPMK se účastnila zasedání organizačního a programového výboru *Kongresu českých polonistických studií a polských bohemistických studií*. Hlavním bodem bylo upřesnění programu kongresu, jehož spolupořadatelem bude v říjnu 2023 též NPMK pro jednání ohledně spolupráce polských a českých knihoven.

27. 11. – 2. 12. 2022 Berlín (SRN), účastník PhDr. Jan Šimek, Ph.D.

Během služební cesty proběhlo studium v Bibliothek für Bildungsgeschichtliche Forschung (BBF), jejíž fond je zaměřen primárně na historicko-pedagogický výzkum a je největší svého druhu v německojazyčné oblasti a zároveň jedním z největších informačních center tohoto typu i ve světovém měřítku (pokrývá knižní i časopiseckou produkci v němčině a částečně i v dalších světových jazycích). Bylo zahájeno studium materiálů zaměřených na problematiku školních budov. Zajímavou oblastí byla literatura a plány výstavby školních budov v bývalé Německé demokratické republice /NDR/, které umožňují komparaci se situací v Československu v socialistickém období, tato problematika je zatím zcela nezpracována. Dalším tematickým okruhem, na který byla zaměřena pozornost, byl vztah reformní pedagogiky k podobě budov a učeben, kde se odehrává vyučovací proces.